

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) NUTARTIS

2016 m. rugsėjo 14 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Vartotojų apsauga — Direktyva 93/13/EEB — Nesąžiningos sąlygos — 1 straipsnio 1 dalis — 2 straipsnio b punktas — Vartotojo statusas — Skolos perleidimas taikant kredito sutarties novaciją — Hipotekos sutartis, pasirašyta fizinių asmenų, neturinčių jokių profesinių ryšių su naująja skolininke komercine bendrove“

Byloje C-534/15

dėl *Judecătoria Satu Mare* (Satu Marės pirmosios instancijos teismas, Rumunija) 2015 m. rugsėjo 30 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. spalio 12 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Pavel Dumitraș,

Mioara Dumitraș

prieš

BRD Groupe Soci t  G n rale – Sucursala Județeană Satu Mare

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas F. Biltgen, teisėjai A. Borg Barthet ir M. Berger (pranešėja),

generalinė advokatė J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- pačių P. Dumitraș ir M. Dumitraș,
- Rumunijos vyriausybės, atstovaujamos R. Radu bei A. Wellman ir L. Lițu,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek ir J. Vláčil,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* F. Di Matteo,
- Europos Komisijos, atstovaujamos C. Gheorghiu ir D. Roussanov,

* Proceso kalba: rumunų.

išklausęs generalinę advokatę ir nusprendęs priimti sprendimą motyvuota nutartimi pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 99 straipsnį,

priima šią

Nutartį

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais (OL L 95, 1993, p. 29; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 15 sk., 2 t., p. 288) 1 straipsnio 1 dalies ir 2 straipsnio b punkto išaiškinimu.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Pavel Dumitraș ir Mioara Dumitraș, vienos šalies, ir *BRD Groupe Soci t  G n rale–Sucursala Judeţeană Satu Mare* (Satu Marės departamento *BRD Groupe Soci t  G n rale* padalinys, toliau – *BRD Groupe Soci t  G n rale*), kitos šalies, ginčą dėl trijų kredito sutarčių ir vienos hipotekos sutarties.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 93/13 dešimtoje konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„kadangi vartotojo apsauga būtų veiksmingesnė priėmus vienodas teisės normas nesąžiningų sąlygų atžvilgiu; kadangi tos normos turėtų būti taikomos visoms pardavėjų ar tiekėjų su vartotojais sudaromoms sutartims; kadangi todėl, *inter alia*, darbo sutartys, sutartys, susijusios su teisėmis į paveldėjimą, sutartys, susijusios su teisėmis pagal šeimos teisę[,] ir bendrovių inkorporavimo ar organizavimo sutartys arba ūkinių bendrijų sutartys neturi būti įtrauktos į šią direktyvą;“
- 4 Pagal šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalį:

„Šia direktyva siekiama suderinti valstybių narių įstatymus ir kitus teisės aktus, susijusius su nesąžiningomis sąlygomis pardavėjo ar tiekėjo su vartotoju sudaromose sutartyse.“
- 5 Direktyvos 2 straipsnyje pateiktos „vartotojo“ ir „pardavėjo arba tiekėjo“ sąvokų apibrėžtys:

„Šioje direktyvoje:

<...>

  - b) „vartotojas“: bet kuris fizinis asmuo, kuris sutartyse, kurioms taikoma ši direktyva, veikia siekdamas tikslų, nesusijusių su jo verslu, prekyba ar profesija;
  - c) „pardavėjas ar tiekėjas“: bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, kuris sutartyse, kurioms taikoma ši direktyva, veikia ne savo [veikia savo] verslo, prekybos ar profesijos tikslais, nesvarbu, ar tai būtų viešoji, ar privati nuosavybė [veikla].“
- 6 Šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Ta sutarties sąlyga, dėl kurios nebuvo atskirai derėtasi, yra laikoma nesąžininga, jeigu pažeidžiant sąžiningumo reikalavimą dėl jos atsiranda ryškus neatitikimas tarp iš sutarties kylančių šalių teisių ir pareigų vartotojo nenaudai.“

Rumunijos teisė

Įstatymas Nr. 193/2000

7 Direktyva 93/13 buvo perkelta į Rumunijos nacionalinę teisę 2000 m. lapkričio 10 d. *Legea nr. 193/2000 privind clauzele abuzive din contractele încheiate între comercianți și consumatori* (Įstatymas Nr. 193/2000 dėl nesąžiningų sąlygų verslininkų ir vartotojų sudarytose sutartyse), kurio nauja redakcija paskelbta 2008 m. balandžio 18 d. (*Monitorul Oficial al României*, Nr. 305, I dalis).

8 Įstatymo Nr. 193/2000 1 straipsnio 1–3 dalyse nurodyta:

„1. Verslininko ir vartotojo sudaromos sutarties dėl prekių pirkimo ar paslaugų teikimo sąlygos turi būti aiškios, nedviprasmiškos ir joms suprasti nereikia turėti specialių žinių.

2. Atsiradus abejonių dėl sutarties sąlygų aiškinimo, jos turi būti aiškinamos vartotojo naudai.

3. Verslininkams draudžiama numatyti nesąžiningas sąlygas su vartotojais sudaromose sutartyse.“

9 Įstatymo Nr. 193/2000 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse sąvokos „vartotojas“ ir „verslininkas“ apibrėžiamos taip:

„1. Vartotojas – tai bet kuris fizinis asmuo arba į asociaciją susijungusių fizinių asmenų grupė, veikiantys pagal sutartį, priklausančią šio įstatymo taikymo sričiai, siekdami tikslų, nesusijusių su jų komercine, pramonine ar gamybine veikla, amatu ar profesija.

2. Verslininkas – tai bet kuris leidimą turintis fizinis ar juridinis asmuo, pagal sutartį, kuriai taikomas šis įstatymas, vykdamas komercinę, pramoninę ar gamybinę veiklą, besiverčiantis amatu ar profesija, ir bet kuris kitas asmuo, kuris siekdamas to paties tikslo veikia tokių asmenų vardu ar sąskaita.“

Civilinis kodeksas

10 Civilinio kodekso 1128 straipsnyje numatyta:

„Novacija galima trimis atvejais:

1) kai skolininkas įsipareigoja kreditoriui vykdyti pradinę prievolę pakeičiančią naują prievolę, todėl pradinė prievolė baigiasi;

2) kai naujas skolininkas pakeičia pradinį skolininką, kurį kreditorius atleidžia nuo prievolės vykdymo;

3) kai pagal naują susitarimą naujas kreditorius pakeičia ankstesnįjį, todėl skolininkas atleidžiamas nuo prievolės vykdymo ankstesniam kreditoriui.“

11 Pagal Civilinio kodekso 1132 straipsnį:

„Įsipareigojimų perleidimas, kai skolininkas nurodo kreditoriui kitą skolininką, kuris įsipareigoja šiam kreditoriui, nelaikomas novacija, jeigu kreditorius aiškiai nepareiškė sutinkantis pradinį skolininką atleisti nuo prievolės įvykdymo.“

12 Civilinio kodekso 1135 straipsnyje nustatyta:

„Kai pritaikius novaciją skolininkas pakeičiamas nauju skolininku, iš pradinės prievolės atsirandančios teisės ir hipoteka negali būti perkeltos naujojo skolininko turtui.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 13 2005–2008 m. laikotarpiu *BRD Groupe Soci t  G n rale*, kaip kreditorė, ir *SC Lanca SRL*, kaip kredito gavėja, sudarė tris kredito sutartis.
- 14 Administratorius ir vienintelis *Lanca* akcininkas P. Dumitraș ir M. Dumitraș pasirašydami hipotekos sutartį įsipareigojo *BRD Groupe Soci t  G n rale* ir taip uztikrino iš minėtų sutarčių kylančių įsipareigojimų įvykdymą.
- 15 2009 m. liepos 30 d. *BRD Groupe Soci t  G n rale*, kaip kreditorė, ir *SC Lanca Construc ii SRL*, kaip kredito gavėja, bei *SC Lanca*, kaip bendraskol , sudarė tris kredito sutartis, t. y. Nr. 54/30. 07. 2009, 55/30. 07. 2009 ir 56/30. 07. 2009, dėl anksčiau sudarytų trijų kredito sutarčių su *BRD Groupe Soci t  G n rale* ir *Lanca* refinansavimo ir mokėjimų grafiko pertvarkymo.
- 16 Tą pačią dieną patvirtintu notarinio dokumentu Nr. 1017 „Pirkimo-pardavimo sutartis taikant novaciją, susijusią su prievolės šalies pasikeitimu – skolininko pakeitimas“, nustatyta, kad *Lanca*, kaip įsipareigojimus perleidžian i  bendrovė, pakeičia *Lanca Construc ii*, kaip jos įsipareigojimus, kylančius iš pradinių kredito sutarčių su *BRD Groupe Soci t  G n rale*, perimanti bendrovė, o *BRD Groupe Soci t  G n rale*, kaip kreditorė, su tuo sutinka.
- 17 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą taip pat matyti, kad, pirma, nei P. Dumitraș, nei M. Dumitraș neadministravo *Lanca Construc ii*, antra, įvykus novacijai jie hipoteka uztikrino šios įsipareigojimų įvykdymą, trečia, tuo tikslu pagal hipotekos sutartį jie asmeniškai įsipareigojo uztikrinti 2009 m. liepos 30 d. sudarytų trijų kredito sutarčių įvykdymą ir, ketvirta, *Lanca* nebėra įsipareigojusi *BRD Groupe Soci t  G n rale* pagal pradines kredito sutartis.
- 18 2013 m. gruodžio 6 d. P. ir M. Dumitraș prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekusiame teisme pareišk  ieškinį *BRD Groupe Soci t  G n rale* ir papraš  pripažinti niekin mis tam tikras kredito sutarčių, sudarytų 2009 m. liepos 30 d., sąlygas, pagal kurias numatomas komisinių rinkimas, motyvuodami tuo, kad šios sąlygos yra nesąžiningos.
- 19 Vykstant procedūrai pagrindinėje byloje *BRD Groupe Soci t  G n rale*, be kita ko, pareišk  nepriimtinumą pagrind , pagrįst  tuo: kadangi P. ir M. Dumitraș neveikė nesiekdami su j  profesine veikla nesusijusių tikslų, jie negali būti laikomi vartotojais, kaip tai suprantama pagal Įstatymo Nr. 193/2000 2 straipsnį.
- 20 Šiomis aplinkybėmis *Judec toria Satu Mare* (Satu Marės pirmosios instancijos teismas, Rumunija) nusprend  sustabdyti bylos nagrin jim  ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Kiek tai susiję su sąvokos „vartotojas“ apibrėžtimi, ar Direktyvos 93/13 2 straipsnio b punktas turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį ši sąvoka apima fizinius asmenis, kurie kaip laiduotojai pasiraš  komercinės bendrovės su jos einamosios veiklos vykdymu susijusią kredito sutartį papildančius aktus ir papildomas sutartis (laidavimo sutartis ar hipotekos sutartis), kai šie fiziniai asmenys yra niekaip nesusiję su šios komercinės bendrovės veikla ir veikė siekdami su j  profesija nesusijusio tikslo, atsižvelgiant į tai, kad iš pradži  ieškovai buvo fiziniai asmenys, kurie pagal su atsakove kreditorė sudaryt  kredito sutartį suteikė garantijų dėl pagrindinės skolininkės (juridinio asmens, kurį administravo ieškovas), bet paskui minėta sutartis buvo pakeista ir pradin  skolinink , kuri  administravo ieškovas, gavusi atsakovės kreditorės sutikimą pritaik  kredito novacij  ir perdavė įsipareigojimus kitam juridiniam asmeniui, kurio neadministruoja nei ieškovas, nei ieškov , tačiau jie kaip laiduotojai uztikrino naujos skolininkės prievolių, dėl kurių vykdyta novacija, vykdymą?

2 Ar Direktyvos 93/13 1 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad į šios direktyvos taikymo sritį patenka tik pardav j  ar tiek j  su vartotojais sudarytos sutartys, kurių dalykas – prekių pardavimas ar paslaugų teikimas, ar vis dėlto taip, kad į šios direktyvos taikymo sritį taip pat

patenka kredito sutartį, pagal kurią naudos gauna komercinė bendrovė, papildančios sutartys (garantijos suteikimo, laidavimo sutartis), sudarytos fizinių asmenų, kurie yra niekaip nesusiję su šios komercinės bendrovės veikla ir kurie veikė siekdami su jų profesija nesusijusio tikslo, atsižvelgiant į tai, kad iš pradžių ieškovai buvo fiziniai asmenys, kurie pagal su atsakove kreditorė sudarytą kredito sutartį suteikė garantijų dėl pagrindinės skolininkės (juridinio asmens, kuri administravo ieškovas), bet paskui minėta sutartis buvo pakeista ir pradinė skolininkė, kurią administravo ieškovas, gavusi atsakovės kreditorės sutikimą pritaikė kredito novaciją ir perdavė įsipareigojimus kitam juridiniam asmeniui, kurio neadministruoja nei ieškovas, nei ieškovė, tačiau jie kaip laiduotojai užtikrino naujos skolininkės prievolių, dėl kurių vykdyta novacija, vykdymą?“

Dėl prejudicinių klausimų

- 21 Remiantis Procedūros reglamento 99 straipsniu, jeigu atsakymą į pateiktą prejudicinį klausimą galima aiškiai nustatyti iš teismų praktikos, Teisingumo Teismas, vadovaudamasis teisėjo pranešėjo siūlymu ir išklauses generalinį advokatą, bet kada gali nuspręsti priimti sprendimą motyvuota nutartimi.
- 22 Ši nuostata taikytina nagrinėjant šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą.
- 23 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Direktyvos 93/13 1 straipsnio 1 dalį ir 2 straipsnio b punktą reikia aiškinti taip, kad ši direktyva gali būti taikoma hipotekos sutarčiai, sudarytai fizinių asmenų ir kredito įstaigos, tokios, kokia yra *BRD Groupe Soci t  G n rale*, siekiant užtikrinti įsipareigojimų, kuriuos pagal kredito sutartį prisiėmė tokia komercinė bendrovė, kokia yra *Lanca Construc ii*, vykdymą, jeigu šių fizinių asmenų ir minėtos bendrovės nesieja jokie verslo santykiai, bet jie, įkeisdami savo nekilnojamąjį turtą, suteikė garantijų dėl iš pradžių sudarytų trijų kredito sutarčių tarp minėtos kredito įstaigos ir kitos komercinės bendrovės, kokia yra *Lanca*, kad vienas iš asmenų buvo šios bendrovės administratorius ir vienintelis akcininkas ir kad pritaikius kredito novaciją ši bendrovė įsipareigojimus perleido kitai komercinei bendrovei skolininkei, t. y. *Lanca Construc ii*.
- 24 Pirmiausia svarbu pažymėti, kad atsakymą į šiuos klausimus galima aiškiai rasti Teisingumo Teismo praktikoje, būtent 2015 m. lapkričio 19 d. Nutartyje *Tarc u* (C-74/15, EU:C:2015:772).
- 25 Šiuo klausimu reikia priminti, kad, kaip matyti iš Direktyvos 93/13 1 straipsnio 1 dalies ir 3 straipsnio 1 dalies, ši direktyva taikoma „pardavėjo ar tiekėjo su vartotoju sudaromų sutarčių“ sąlygoms, dėl kurių „nebuvo atskirai derėtasi“ (2015 m. lapkričio 19 d. Nutarties *Tarc u*, C-74/15, EU:C:2015:772, 20 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 26 Kaip nurodyta Direktyvos 93/13 dešimtoje konstatuojamojoje dalyje, vienodos teisės normos dėl nesąžiningų sąlygų turėtų būti taikomos „visoms <...> sutartims“, pardavėjų ar tiekėjų sudaromoms su vartotojais, kaip jie apibrėžti šios direktyvos 2 straipsnio b ir c punktuose (2015 m. lapkričio 19 d. Nutarties *Tarc u*, C-74/15, EU:C:2015:772, 21 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 27 Taigi, nepažeidžiant Direktyvos 93/13 dešimtoje konstatuojamojoje dalyje išvardytų išimčių, sutarties dalykas neturi reikšmės nustatant šios direktyvos taikymo sritį (2015 m. lapkričio 19 d. Nutarties *Tarc u*, C-74/15, EU:C:2015:772, 22 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).
- 28 Todėl sutartys, kurioms taikoma Direktyva 93/13, šioje direktyvoje apibrėžiamos remiantis jas sudarančių asmenų statusu pagal tai, ar jie veikia vykdydami savo profesinę veiklą, ar ne (2015 m. lapkričio 19 d. Nutarties *Tarc u*, C-74/15, EU:C:2015:772, 23 punktą ir jame nurodyta teismo praktika).

- 29 Šis kriterijus atitinka idėją, kuria pagrįsta šioje direktyvoje nustatyta apsaugos sistema, t. y. kad vartotojo padėtis yra mažiau palanki nei pardavėjo ar tiekėjo tiek dėl galimybių derėtis, tiek dėl turimos informacijos, taigi jis priverstas sutikti su pardavėjo ar tiekėjo iš anksto parengtomis sąlygomis ir negali daryti įtakos jų turiniui (2015 m. lapkričio 19 d. Nutarties *Tarcău*, C-74/15, EU:C:2015:772, 24 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 30 Ši apsauga yra ypač svarbi banko su vartotoju sudarytos hipotekos ar laidavimo sutarties atveju. Iš tiesų tokia sutartis grindžiama asmeniniu laiduotojo įsipareigojimu sumokėti trečiojo asmens prisiimtą skolą. Taip įsipareigojęs asmuo prisiima didelės apimties pareigas, dėl kurių jo paties turtui atsiranda finansinė rizika, kurią dažnai sunku apibrėžti (2015 m. lapkričio 19 d. Nutarties *Tarcău*, C-74/15, EU:C:2015:772, 25 punktas)
- 31 Dėl klausimo, ar fizinis asmuo, įsipareigojęs užtikrinti įsipareigojimų, kuriuos pagal kredito sutartį prisiėmė komercinė bendrovė bankui, įvykdymą, gali būti laikomas „vartotoju“ pagal Direktyvos 93/13 2 straipsnio b punktą, reikia nurodyti, kad hipotekos ar laidavimo sutartis, jei dėl jos dalyko ją galima laikyti papildoma sutartimi, palyginti su pagrindine sutartimi, pagal kurią atsirado skola, kurios gražinimas pagal ją užtikrinamas, papildančia sutartimi (šiuo klausimu žr. 1998 m. kovo 17 d., *Dietzinger*, C-45/96, EU:C:1998:111, 18 punktą), susitariančių šalių požiūriu, yra atskira sutartis, nes ją sudarė ne pagrindinės sutarties šalys, bet kiti asmenys. Taigi atsižvelgiant į hipotekos ar laidavimo sutarties šalis reikia įvertinti, koks buvo jų statusas sudarant sutartį (2015 m. lapkričio 19 d. Nutarties *Tarcău*, C-74/15, EU:C:2015:772, 25 punktas).
- 32 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad sąvoka „vartotojas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 93/13 2 straipsnio b punktą, yra objektyvaus pobūdžio. Ji turi būti vertinama atsižvelgiant į funkcinį kriterijų, pagal kurį reikia įvertinti tai, ar nagrinėjami sutartiniai santykiai priskirtini prie veiklos, kuri nesusijusi su profesine veikla (žr. 2015 m. lapkričio 19 d. Nutarties *Tarcău*, C-74/15, EU:C:2015:772, 27 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 33 Ginčą dėl sutarties, kuri gali patekti į šios direktyvos taikymo sritį, nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes ir įrodymus, turi patikrinti, ar atitinkama sutarties šalis gali būti laikoma „vartotoja“, kaip tai suprantama pagal minėtą direktyvą (2015 m. lapkričio 19 d. Nutarties *Tarcău*, C-74/15, EU:C:2015:772, 28 punktas).
- 34 Fizinio asmens, kuris įsipareigojo užtikrinti komercinės bendrovės įsipareigojimų įvykdymą, atveju nacionalinis teismas turi nustatyti, ar šis asmuo veikė vykdydamas savo profesinę veiklą, ar dėl funkcinų ryšių su šia bendrove, pavyzdžiui, ją valdė arba reikšmingai dalyvavo valdant jos įstatinį kapitalą, ar jis veikė siekdamas privačių tikslų (2015 m. lapkričio 19 d. Nutarties *Tarcău*, C-74/15, EU:C:2015:772, 29 punktas).
- 35 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad kai 2005–2008 m. laikotarpiu buvo sudarytos trys kredito sutartys tarp *BRD Groupe Société Générale*, kaip kreditorės, ir *Lanca*, kaip kredito gavėjos, P. Dumitraș, kuris šių sutarčių įvykdymą užtikrino hipoteka, buvo pastarosios komercinės bendrovės administratorius ir vienintelis akcininkas.
- 36 Todėl panašu, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą patekęs teismas, kad kai buvo sudarytos šios sutartys, P. Dumitraș veikė dėl to, kad su *Lanca* jį siejo funkciniai ryšiai, vadinasi, jis negali būti laikomas „vartotoju“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 93/13 2 straipsnio b punktą.
- 37 Iš bylos medžiagos taip pat matyti, kad, pirma, 2009 m. liepos 30 d. *Lanca Construcții* ir *BRD Groupe Société Générale* sudarė tris sutartis dėl trijų kredito sutarčių, kurios 2005–2008 m. laikotarpiu buvo sudarytos su *Lanca*, refinansavimo ir mokėjimų grafiko pertvarkymo. Antra, pritaikius novaciją *Lanca Construcții* perėmė skolininkės *Lanca* įsipareigojimus, kylančius iš pastarosios su *BRD Groupe Société Générale* sudarytų sutarčių. Įvykus šiai novacijai *Lanca* nebeturi jokių įsipareigojimų *BRD Groupe Société Générale*, kiek tai susiję su iš pradžių suteiktais kreditais.

- 38 Be to, kaip žinoma, nei P. Dumitraș, nei M. Dumitraș neadministravo *Lanca Construcții*, tačiau įvykus novacijai jie hipoteka užtikrino šios įsipareigojimų įvykdymą. Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą taip pat nematyti, kad ieškovai pagrindinėje byloje reikšmingai dalyvavo valdant minėtos bendrovės įstatinį kapitalą.
- 39 Taigi, panašu, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kad 2009 m. liepos 30 d. sudarant kredito ir hipotekos sutartis P. ir M. Dumitraș veikė ne dėl juos su *Lanca Construcții* siejančių funkcinių ryšių. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat turi nustatyti, ar P. ir M. Dumitraș, kurie hipoteka užtikrino šios bendrovės įsipareigojimų įvykdymą, veikė vykdydami savo profesinę veiklą, o jei taip nėra, padaryti visas naudingas išvadas dėl galimo jų pripažinimo „vartotojais“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 93/13 2 straipsnio b dalį. Taip būtų, be kita ko, tuo atveju, jei P. Dumitraș, kuris hipoteka užtikrino įsipareigojimų įvykdymą, būtų veikęs dėl funkcinių ryšių su *Lanca*, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.
- 40 Šiomis aplinkybėmis į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad Direktyvos 93/13 1 straipsnio 1 dalis ir 2 straipsnio b punktas turi būti aiškinami taip, kad ši direktyva taikoma fizinių asmenų ir kredito įstaigos sudarytai hipotekos sutarčiai, skirtai užtikrinti įsipareigojimų, kuriuos pagal kredito sutartį prisiėmė komercinė bendrovė šiai įstaigai, įvykdymui, jeigu šie fiziniai asmenys veikė siekdami su jų profesine veikla nesusijusių tikslų ir jų su minėta bendrove nesieja jokie funkcinio pobūdžio ryšiai, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 41 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

1993 m. balandžio 5 d. Tarybos direktyvos 93/13/EEB dėl nesąžiningų sąlygų sutartyse su vartotojais 1 straipsnio 1 dalis ir 2 straipsnio b punktas turi būti aiškinami taip, kad ši direktyva taikoma fizinių asmenų ir kredito įstaigos sudarytai hipotekos sutarčiai, skirtai užtikrinti įsipareigojimų, kuriuos pagal kredito sutartį prisiėmė komercinė bendrovė šiai įstaigai, įvykdymui, jeigu šie fiziniai asmenys veikė siekdami su jų profesine veikla nesusijusių tikslų ir jų su minėta bendrove nesieja jokie funkcinio pobūdžio ryšiai, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.